ד ושראל שהרהין אה חמנו וכו' . משנה פרק כל שעה (דף ל':) עכו"ם שהלוה את ישראל על חמנו אחר הפסח מותר בהנאה ובנמרא (דף ל'א:) העתידו רבא כגון שהרהיע אנלי וחתר לו הנה מעכשיו וכן מבואר בהלכות והטעם שאמו צריכין מעכשיו לפי שעכו"ם מישראל אינו הונה משכון כדאיתא בנמ' ולפיכך אפ"פ שהרהינו אללו אי לא אמר מעכשיו לא

הנה . וסובר רבינו דבעינן טפי שיהיה הגעת הזמן הודה הססה הא לאו הכי אע"פ בכשעבר ססח ולא פדאו ישראל איגלי מילחא דלמסרע של שכו"ם היה כיון שבססה היה ביד ישראל לפדותו אמרינן הוחיל וחי בעי לפדותו הרי הוא שלי השתם מני אבור וזהו דעת רבינו אפרים ז"ל והזקיקום לזה דברי התושפתא שאמרה עבו"ם שהלוה אה ישראל על חמצו ואמר לי

> בביח ישראל ואמר להם כ"נ שאט"פ שברור שהרי נחשב כאילו הוא שלו מפני שמחייבו האנם להם שנהפה חוך הפסח והוא חמן של שכו"ם באחריותו: ה * "ישראל שהרחין השנת הראב"ד מותר לאחר הפסח כר"ם: שושר נסחר השם לרש: ה תערובת חמן שברין עליה וכו'. כקב המצו אצל העכו"ם אם אמר לו אם *ישראל שהרהין וכו'

לא הבאתי לך מעות מכאן ועד יום פלוני קנה חמץ זה מעכשיו הרי זה ברשות העכו"ם ואותו החמץ סראב"ד לא נסיר ולא לסיר אלא אפילו לא כגיע זמנו עד לאחר כפסח אינו עובר עליו מותר לאחר הפסח. והוא שיהיה אותו זמן שקבע לו קודם הפסח. ואם כגיע זמנו קודם כפסח אפי' לא אתר מעכשיו קנאו שאין ואם לא אמר לו קנה מעכשיו נמצא אותו החמץ כאילו הוא פקדון דין אסמכתא לעכו"ס ע"כ: אצל העכו"ם ואסור בהנייה לאחר הפסח: (ישראל ועכו"ם שהיו באין בספינה והיה חמץ ביד ישראל והגיעה שעה חמישית הרי זה מוכרו לעכו"ם או

נותנו לו במתנה וחוזר ולוקחו ממנו אחר הפסח. [7] ובלבד שיתננו לו מתנה גמורה: הומר ישראל לעכו"ם עד שאתה לוקח במנה בוא וקח במאתים. עד שאתה לוקח מעכו"ם אומר בוא וקח מישראל שמא אצמרך ואקח ממך אחר הפסח. אבל לא ימכור ולא יתן לו על תנאי. ואם עשה כן הרי זה עובר, על בל יראה ובל ימצא: ה [ק] יתערובת חמץ עוברין עליה משום בל יראה וכל ימצא. כגון המוריים וכותה הבבלי ושכר המדי א עור בי' תמא וע"ם: ב עור פי' תמה: ג עור פי' תמה סת"ג לאוין עם וע"ם:

ומן בתוך הפסח דודאי ישראל לא קבע זמן לפדות המאויב לבערו אלא ודאי בקודם הפסח הוא והן הן דברי החוספחא . ומ"ת דעת רוב האחרונים ז"ל כדברי הר"א ז"ל בחלוק הראשון דכל שאתר לו מעכביו מפילו הגיש זמו אחר הספה מוחר וכן נראה מן ההלכות שהכל חלוי במעכשיו וכן נראה מדברי הרב אבן גיאח ז"ל וזה עיקר וכ"כ בעל העטור ורבינו לא כתב בוף המשנה ישראל שהעום את העצו אחר הפסח אסור בהנאה והטעם לפי שנראה שהוא פוסק כסחם מחני' דישראל מעכו"ם קונה משכון וכר"מ דאמר הכין בנמרא וכדין ישראל מישראל הלכך חייב באחריותו וכבר נתבאר שהמלו של עכו"ם ברשות ישראל וחייב ישראל באחריותו שהייב לבערו כנ"ל :

ישראל ועכו"ם שהיו באין בספינה וכו'. הוספתא . ומ"פ ואם פשה כן ה"ז עובר וכו' הוא כפי דעתו שכתב שהמפקיד חמנו ביד עכו"ם עובר בלאו כחכר בראש הפרק:
דו תערובת המן שברין עליה וכו'. ראש פ"ב (דף מ"ב.) אלו עוברין בפסח כוחה הבבלי וכו' ופירש"י ז"ל אלו עוברין עליהן בבל יראה ובל ימלא וכן פירשו הגאונים ז"ל וכבר נתבאר פ"א שרבים פוסק שאין בחשרובה חמן לאו באכולתו אא"ב אכל כזיה התן נכדי אכילה פרם וכודאי לדבריו ה"ה שאים שובר שליו אלא בחשרובה שיש בו

ה ישראל שהרהין חתצו אצל העכו"ם אם אחר לו וכו'. רבינו כהב והוא שהגיע הומן קודם הפסח ונרחה סעמו כמו שהמר ה"ה ז"ל וח"ת להר"ח ז"ל שאמר שאפילו לא אמר לו מעכשיו קנאו שאין דין אסמכהא לעכו"ם הרי אמרו בגמרא דעכר"ם מישראל לא קני. וי"ל דמ"ש כן הוא לענין שאינו קונה המשכון אבל לעולם אפ"פ שאינו קונה המשכון אם החנה עמו שיקנה לזמן פלוני והגיע הזמן ובא דקני אפילו מכו"ם ועוד דקני עפי מישראל משום דאין אסמכתא לעכו"ם. ורבינו סבר דאע"ם שאין משמכתה בתשכון מ"מ עכו"ם לה קני משום דעכו"ם מישרהל לה קני בין במשכון בין בסנעת זמן ובמשכשיו בעיכן הגעת זמן קודם ספסה מחני דכיון דעכו"ם מישרחל חינו קונה משכון ואין לו קנין בחמן (ההלואה) אמרים הואיל ובעי לפדוחו ישראל הרי הוא שלו הצחם נתי אסור אבל אם היה קונה משכון ודאי דלה הוה מהני לך הך בעמה דהואיל ובידו וכו' ח"ם ה"ה ולפיכך מע"פ שהרהינו כו'. ומ"ה ולרבינו כשהקשו בגמ' (דף ל"מ) מכן עכו"ם שהלוה וכו' א"ם בשלמת וכו' המתי לת הירצו דמותר בהנחה משום דהגים זמן קודם הפסח דהשתה לה אסיק אדעתיה דעכו"ם מישראל אינו קונה משכון לומר דמשפ"כ לא מהגי . וי"ל דאדרבה משום דאסיק אדעתיה דעכו"ם מישראל קונה משכון אין הפרש בין עבו"ם לישראל מש"ה סוה סליק אדעתיה דמתני' איירי בין קודם הפסח בין למחר הפסח וכן התחרן כפתירן כשהרסיט אללו היה סבור דעכו"ם קונה תשכון ולכך ודמי הפילו דהגיע זמן מחר הפסח מוחר דהרי עכו"ם קנה משכון, מבל לפי המסקנה דעכו"ם חינו קונה משכון ודהי דבעיק הגעת זמן קודם הפסח וכדכהב ה"ה ז"ל. ומ"ת לרבינו כשהקשו לימם כתנמי ישראל שהלוה כו' למה הוצרכו להעמיד בשהרהינו דבכי כא מקשה לים בחר הכי מתמחין דעכו"ם שהלום לישראל וכו' לוקמה בשלא הרסינו והגיע זמן קודם הפסח לכל בהרסינו לפילו עכו"ם קני וניתח דים חילוק בין פכו"ם לישראל להיכא דלם הרהינו דכי אמריק מכאן ולהבא הוא גובה הוא בישראל בפו של בערות מע"ב דתניע הזמן קודם הפסה מר סבר עכו"ם וישראל שוים וכיון דקני אבן קנאו אע"ב שלא הרהינו ומר סבר דיש חלוק דבישראל קני ועכו"ם לא קני דהגיע זמן קנאו אע"ב שלא הרהינו ומר אפ"פ בהגיע זמן, וי"ל דכיון דאהיה להלק בין עכו"ס לישראל אין סברא לותר דלא מהלק במשכון דהא מסעמא דאסיה להלק בין ישראל לעכו"ס מפוס דאלים קנינים

מגדל עוז

כסתם מהניתין: ז ולא ימן לו. נרחה שהוא הפך מ"ם ובלבד שיתננו לו מתנה גמורה: ה תערובת המן עוברין עליה משום כל יראה וכל ימלא. רים פרק ואלו עוברין (דף מ"ב) כו' ופי' רש"ו ז"ל ואלו עוברים עליה כו' כן כהב ה"ה ז"ל. וא"ת למה ליה לה"ה לומר דרבינו מפרש כפירוש רש"י כיון שהוא כבור דדעת רבינו

אלים קרומה אבל עכו"ם לא : בתב ה"ה ואם כדברי הר"א ז"ל דכל שהגיע בו' אפשר להרץ לזה משום דלהאי הירוצא דמעכשיו איכא מנא הימרא דאמרו ההם מנא חימרא דהני

היתה יותר מאוקימתא בענין הדבר שאירע אחר ההלואה דהגעת הומן הוא ענין שאירע

כו' קאמר כמחני' דישראל מעכו"ם קונה משכון כא סיפא דמחני' איירי במעכשיו דומיא

הנהות מיימוניות

יין בהל' מאכלות אסורות פ"ג, ע"כ: [ס] פסק ראב"ן דכש של עכו"ם אין מחזיקין [ד] עיין בהל'

אנא למ"ד דבר סגורם לממון לאו כממון דמי מאי איכא למימר ח"ל לא ימלא איכא דאמרי סניהא מנם כת ד דכר הגורם נמטון למו כנוטון יוני נוסי היבו נוטעו על לח יענט טינום ליבו למיכת למיד דכר הגורם למטון לאו כמטון דמי היינו דכויב לא ימלא כלומר היינו דאיצוריך למיכת לא בשיר הצינו באורם למטון לאו כמטון דמי היינו דכויב לא למ"ד דכר הגורם למטון לאור לה לומר למלה איצוריך למיכת כל פשיטא דהיינו כמטון דמי היינו אחריות ואשילו כלא קרא ומחל להייבו איצוריך קרא דלא ימלא לח"ד דכר הגורם למתוך מחום בא להייבו לאור כלא כלאור לאור להידים דמי כלומר ואינו הייב לבערו קמ"ל קרא דלא ימלא דכדידים דמי וכן פירש"י ז"ל כזה וכן כתב ר"י אלפס ז"ל מסקנא איצוריך קרא דלא ימלא הד"ד המי וכן פירש"י ז"ל כזה וכן כתב ר"י אלפס ז"ל מסקנא אחר או עושים לו מהיצה בפני עלמו לרור והתום ובתידי דלייר והתים לית ליה רשותא חם פשוע :

ישראל שהרהין עד ואפור בהגאה לאחר הפכח: בתב הראב"ד ז"ל לא נהיר ולא נהיר ולא נהיר וכו": ואבי אומר רביעו אפרים ז"ל הסכים ופירש כן וכן נראה על נכון גמרא וסברא דהא הסב פרק כל שעם ישראד שהרהין עד והסור בהנחה נחתר השבח: בתב הרחלד ז'נ נח נסיר ונח נסיר ונח': ואבי חומר רביע הפרים ז'נ הסכים ופירם כן וכן נרחה שי נכון גמדח והכרח דהה הפס פרק כי שכם
גמרא ממניתין דעכו"ם שהלוה את ישראל על המלו מייתי עלה לאלמר מימרא דעל חוב אבי אתר למפרש הוא גובה ורבא אתר מבאן להביא הוב ושקליון ישריון עלה ממחני' ואוקמין
גמרא ממניתין דעכו"ם שהלוה לה דמסיק ישראל מעבו"ם קני עבו"ם משבאל גא קני ומוחביון עד המסיק להדיא הלכה בסוף אלא לאו ש"מ שאני היכא דא"ל מעבו"ם
בשהרהינו אללו והדר אמרינן לימא כתנאי וכו' עד דמסיק ישראל מעבו"ם קני עבו"ם משבאל לא קני ומוחביין עלה מתחניתון עד דמסיק להדיא הלכה ה"ו אלפה ול" גב משבאי להבי עבו"ם במ"מ ב"מ ז'ל וכן הביא אותה ב"י אלפה ול" גם מסוגיין דלומפר עדיין להון דער נמי דאלות הוי באל מיני לה מתונים באלי ביל ומוד מוד הלאור הוי לה מתונים באלי מיני הוא לאו הבי למאלו מוד מדברים הוא ללו במוד ביל מוד מדברים הוא ללו ביל מוד מדברים הוא ללו במיני לה לא משל וימנים ובדמשתע מתון פירש"ו ע"כ: ישראל ועכי"ם שהיו באין בסינ כל יכלה וכל ימלא. בחוספהא שרק כל שנה : תערובת המן וכו' עד מדברים הוא ליה

אם לא באתי מכאן עד קודם הפסח הרי הוא מכור לך וכו' אלמא דבעי הגעת זמן הודם כפסה. ובהשעות. ה"ח לה נהיר ולה להיר ולה בהיר וכו'. דעת הר"ח ז"ל שיש הסתכהה בתשכון כמו שכתב פ' י"ח מהל' מכירה אלם שבעכו"ם קונה ואין בו דין אסמכחא ודעת רבים בהפך שחין דין אסמכתא במשכון כמו

שנהבחר שם חבל שכו"ם מישרחל חינו קונה וכן הוא בגמרא דלכולי עלמא קלישא קנית עכו^שם מישראל ואם כדברי הר"א ז"ל דכל שהגיע זמן קודם הפסח אפילו בלא מעכשיו קנה עכו"ם לתה סרח בגת' לאוקותי למחני' בדאמר ליה מעכשיו לוקמיה שהגיע זמן קודם הפסח. ויש לדחום בזה דמשום דמתניתין סתמא מיחנים העמידוה במעכשיו . ואני סובר שרבינו והרב ר' מברים סוברים דמחני' דוקם דקודם הפסח הגיע זמן מדקתני אחר הפסח מותר בהנאה ומשמע דמיד אחר הפסה מוחר. וא"ם לומר בשקבע אחר הפסח דלכתי עד הגעת זמן ודלי לדברי הכל אים מותר והים לו לותר הגיע

זמן ולם פדה מותר. וכן הין לפרש שקבע לו

דישראל עכו"ם במשכון נתי ניתא הכי דקרא דולך לדקה ההיה בישראל איירי ודוקא ישראל

שכו"ם שהרהין פח וכו' ואחי שפיר הברייחא בחלוק המעכשיו דברייחא הכי משמע דקאמר הגעהיך ופי' מעכשיו אבל בין הגים זמן קודם הפסח ללא הגיע קודם הפסח לא מיישב האי חילוק בברייחא דברייחא בחדא גוונא איירי. עוד כחב ה"ה ז"ל ויש לדהות דמתניתין כתמה מיתנים וה"ת מחי חזית משום דסתמה מתני' לחוקמה בין קודם זמן בין לחחר זמן וכדחמר מעכשיו אדרבה לוקמה בשהגיע קודם הזמן ובין דחמר מעכשיו וכין דלה המר מעכשיו וי"ל דמפי עדיף לאוקמי הוקימהה בענין הכלוחה היאך

אחר בהלואה אם הגיע הזמן קודם הפסח אם לאו ומחני' הוה ליה לפרושי והגיע זמן קודם הפסח לכל שנין הכלולה מה שדברו ביניהם לא חש מחני' לפרושי אלא אמר עכו"ם שהלוה סחמת. עוד כחב שהכל חלוי במעכשיו כו' כלומר חם חמר מעכשיו בין הגיע זמן קודם בין לא הגיע קודם מהמי כדעת הר"ה ז"ל ואם לא אחר תעכשיו אפילו הגיע הזמן קודם לא מהמי שלא כדעת הר"א ז"ל. והטעם לפי שהוא נראה שפוסק כפתם מתניהין. וח"ת מנ"ל לה"ה דבתם מתניחין דקחמרה וישרחל שהלוה חת עכו"ם

דרישה דהי בלה מעכשיו הפילו עכו"ם שהלוה לישראל הסור וה"כ כיון דסיפה דמחני? איירי במעכשיו נימה דמהי דקונה משום דחמר מעכשיו דומית דרישת דחש"ג דחינו קונה משום דחמר מעכשיו שני. וי"ל דמשמע לים לה"ה ז"ל דסיפת דמתני' הוא דין כולל בין דהמר מעכביו בין דלם אמר מעכשיו דכל היכא דמניט לאוקמי הדין כולל מוקמיק